

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové ve věci žalobce: **N. T.G.**, st. přísl. Vietnamská socialistická republika, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Brno, Příkop 834/8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

t a k t o :

- I. Žalovanému se ukládá povinnost, aby do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku vydal rozhodnutí o žádosti žalobce podané dne 7.5.2015 na Zastupitelském úřadě České republiky v Hanoji o zaměstnaneckou kartu.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 18.456,- Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu.

V podané žalobě žalobce uvedl, že dne 7.5.2015 podal osobně za přítomnosti zmocněnkyně na předepsaném formuláři na Zastupitelském úřadě České republiky v Hanoji žádost o zaměstnaneckou kartu. Po převzetí žádosti o zaměstnaneckou kartu pracovníkem zastupitelského úřadu, tento formulář žádosti i s přílohami vrátil žalobci zpět s odůvodněním, že ji nelze přijmout, protože byla podána společně s nepřípustnou žádostí o dlouhodobé vízum. Takto pracovník Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji postupoval, přestože se žalobce a jeho zástupkyně dožadovali, aby si úřad žádost ponechal.

Žalobce má tedy za to, že splnil všechny zákonné předpoklady pro učinění podání a zahájení řízení o jeho žádosti bez ohledu na nezákonný postup pracovníka Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji, který mu originál žádosti přes odpor žalobce vrátil.

Podle žalobce je pak zřejmé, že žalovanému marně uplynula lhůta 60 dnů k vydání rozhodnutí o jeho žádosti, a proto žalobce podal návrh na provedení opatření proti nečinnosti ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců. Návrhu žalobce Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců usnesením ze dne 26.8.2015, č.j. MV-106707-2/SO-2015 nevyhověla a to z důvodu, že k osobě žadatele není vedeno žádné správní řízení, které by se týkalo jakékoli žádosti o povolení pobytu na území České republiky. Podle správního orgánu když nebylo zahájeno řízení, je vydání opatření proti nečinnosti bezpředmětné.

Žalobce navrhl, aby Městský soud v Praze vydal rozsudek, v němž žalovanému uloží povinnost vydat do 30 dnů do právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí ve věci správního řízení o jeho žádosti o zaměstnaneckou kartu.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že Ministerstvo vnitra České republiky není správním orgánem příslušným pro přijetí žádosti, která má být cizincem podána zastupitelskému úřadu. Odpovědnost za přijetí žádosti a její následné postoupení Ministerstvu vnitra nese zastupitelský úřad. Případná pochybení zastupitelského úřadu je podle žalovaného třeba řešit s tímto správním orgánem, případně cestou orgánu jemu nadřízeného, tedy Ministerstva zahraničních věcí. Ministerstvo vnitra, pokud jde o žádosti o pobytová oprávnění podávané v zahraničí, je příslušné pouze k rozhodnutí o nich (§ 165 písm. j), n), zákona č. 326/1999 Sb.). Nelze podle žalovaného tedy na Ministerstvo vnitra faktickým doručením žádosti, jejíž přijetí bylo odmítnuto zastupitelským úřadem, přenášet odpovědnost za její přijetí. Žalovaný zdůraznil, že nepřijal-li zastupitelský úřad žádost žalobce a nepostoupil-li ji Ministerstvu vnitra České republiky k rozhodnutí, nemůže o ní ministerstvo vést řízení jako o žádosti, která byla podána zastupitelskému úřadu.

Dále žalovaný poukázal na to, že v případě žádosti o vydání zaměstnanecké karty je Ministerstvo vnitra správním orgánem příslušným k přijetí této žádosti, jestliže je tato podávána na území. Podmínky, za nichž lze podat tuto žádost Ministerstvu vnitra na území, stanoví § 42 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb. Ustanovení § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb. nadto stanoví povinnosti podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu (včetně žádosti o zaměstnaneckou kartu) osobně.

Podle žalovaného se žádost žalobce nedostala řádným způsobem do jeho dispozice, a proto nemůže být žalovaný odpovědný za žalovanou nečinnost. Dle názoru žalovaného měl žalobce možnost se proti postupu zastupitelského úřadu bránit např. žalobou na nezákonný zásah.

K žalobcem podanému návrhu na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb. žalovaný sdělil, že Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců jako nadřízený orgán se návrhem žalobce zabývala a dne 26.8.2015 pod č.j. MV-106707-2/SO-2015 vydala usnesení, jímž rozhodla o návrhu na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci žádosti žalobce o vydání zaměstnanecké karty k povolení výkonu povolání na území České republiky a to tak, že návrhu na provedení opatření proti nečinnosti se nevyhovuje. V odůvodnění je podle žalovaného uvedeno, že provedeným šetřením v dostupných elektronických evidencích bylo zjištěno, že k osobě žalobce není vedeno žádné správní řízení, které by se týkalo jakékoliv jeho žádosti o povolení pobytu na území České republiky. Vydání opatření proti nečinnosti vzhledem ke skutečnosti, že nebylo zahájeno řízení, je podle Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, bezpředmětné.

K požadavku soudu na předložení spisového materiálu, který se týká předmětné věci, žalovaný sdělil, že žádný spisový materiál nezasílá, neboť neexistuje.

Navrhl žalobu jako bezpředmětnou zamítnout.

Při jednání konaném dne 14.4.2016 setrvali účastníci na svých právních názorech a procesních stanoviscích. Zástupce žalobce mimo jiné uvedl, že na provedení důkazů navržených v žalobě netrvá, neboť zajistil listinné důkazy. Soudu pak předložil písemnost, kterou dle jeho slov obdržel žalobce na velvyslanectví dne 7.5.2015, kde ji osobně podepsal. Tuto zástupce žalobce předložil jako důkaz toho, že skutečně osobně byl žalobce na zastupitelském úřadě dne 7.5.2015. Dále uvedl, že ve věci podával stížnost na Ministerstvo zahraničních věcí, ministerstvo provedlo vlastní šetření na ambasádě a potvrdilo, že žalobce skutečně zaměstnaneckou kartu tam předložil.

Předseda senátu pak zkonstatoval, že první listinou, kterou zástupce žalobce u jednání předložil je oznámení Zastupitelského úřadu České republiky o nepřipustnosti žádosti o dlouhodobé vízum, které je datováno v Hanoji dne 7.5.2015, adresováno žalobci a v jeho obsahu se uvádí, že Zastupitelský úřad České republiky v Hanoji tímto sděluje, že žalobcova žádost o dlouhodobé vízum, podaná dne 7.5.2015 u zastupitelského úřadu, je podle § 53 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. nepřipustná z následujících důvodů: nebyly předloženy náležitosti podle § 31 zákona č. 326/1999 Sb., konkrétně doklad potvrzující účel pobytu. S odkazem na § 53 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. se tímto žádost o dlouhodobé vízum vrací zpět žadateli. Listina je opatřena kulatým úředním razítkem a podepsán je pracovník zastupitelského úřadu J. K. s tím, že žalobce tuto listinu převzal.

Další listinou je kopie dopisu ze dne 22.7.2015, č.j. 105417-2/2015-GIA, který zaslal Mgr. J. L., ředitel Generální inspekce a interního auditu Ministerstva zahraničních věcí České republiky zástupci žalobce, advokátu Mgr. Marku Sedlákoví s tím, že reaguje na jeho osobní podání ze dne 20.5.2015, týkající se nesprávného úředního postupu pracovníků Velvyslanectví České republiky v Hanoji. Pod bodem 3 je uvedeno, že jde o podobný případ jako v bodě 2. Rovněž je zde potvrzeno, že dne 7.5.2015 se dostavil na zastupitelský úřad pan N. T. G., doprovázen zmocněnou zástupkyní k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem ostatní. Konstatováno bylo, že vzhledem k tomu, že jako účel žádosti o dlouhodobé vízum byla předložena žádost o zaměstnaneckou kartu, vyhodnotil Zastupitelský úřad v Hanoji tuto žádost jako nepřipustnou z důvodu nedoložení dokladu potvrzujícího účel pobytu ostatní a vrátil žádost se všemi náležitostmi zpět žadateli. Obdobně jako v předchozích dvou případech se jednalo o obcházení podmínek systému Visapoint. Dále se k věci uvádí, že zastupitelské úřady nemohou přijímat žádosti cizinců, kteří se v určeném termínu dostaví k podání, ale ve skutečnosti podle předložené žádosti žádají o jiný typ pobytového oprávnění, než bylo uvedeno při registraci v systému. Takové jednání je považováno za obcházení systému a jeho zneužití na úkor ostatních zájemců o registraci. V systému je pak taková žádost zrušena, nicméně nová metodika pro používání systému Visapoint, platná od 1.7.2015 zohledňuje rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7Azs 282/2014-48. Autor dopisu pak uzavřel s tím, že v případě všech tří výše uvedených žádostí bude nutné se nejprve řádně zaregistrovat v systému Visapoint a posléze podat žádosti znovu. Z hlediska uplatňované metodiky nebylo spatřováno v obecné rovině v postupu Velvyslanectví České republiky v Hanoji žádné pochybení.

Z žalobcem předloženého usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 26.8.2015, č.j. MV-106707-2/SO-2015 vyplývá, že návrhu na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci žádosti o vydání zaměstnanecké karty k povolení výkonu povolání na území České republiky pana N. T. G. nebylo vyhověno. V odůvodnění pak správní orgán uvedl, že dne 17.7.2015 byla prostřednictvím zmocněného zástupce žalobce doručena správnímu orgánu žádost o přijetí opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci

žádosti o vydání dlouhodobého víza za účelem „jiný“, přičemž konkrétním účelem žádosti o vízum a pobyt na území České republiky byla možnost podání žádosti na území o zaměstnaneckou kartu k povolení výkonu povolání na území České republiky pana N. T. G. Zmocněný zástupce žalobce v podání uvedl, že žádost o vydání dlouhodobého víza za účelem „jiný“ byla podána společně se žádostí o vydání zaměstnanecké karty k povolení výkonu povolání na území České republiky dne 7.5.2015 na Velvyslanectví České republiky v Hanoji. Jedinou možnou registrací v systému Visapoint byla registrace k podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem „jiný“. Po převzetí žádosti o zaměstnaneckou kartu pracovníkem zastupitelského úřadu, tento formulář žádosti i s přílohami vrátil žalobci zpět s odůvodněním, že žádost nelze přijmout, protože byla podána společně s nepřipustnou žádostí o dlouhodobé vízum. Komise v odůvodnění dále uvedla, že šetřením v dostupných elektronických evidencích bylo zjištěno, že k osobě žadatele (žalobce) není vedeno žádné správní řízení, které by se týkalo jakékoliv jeho žádosti o povolení pobytu na území České republiky, a proto vzhledem ke skutečnosti, že nebylo zahájeno řízení, je vydání opatření proti nečinnosti bezpředmětné.

Podle ust. § 79 odst. 1 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Podle ust. § 81 odst. 1 a 2 s.ř.s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni rozhodnutí. Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.

Podle § 169 odst. 13 zákona č. 326/1999 Sb. cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle § 182 odst. 1 písm. e), je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je cizinec státním příslušníkem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží. Usnesení se pouze poznamená do spisu.

Podle § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb. žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti podle věty první upustit.

Žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je právním institutem správního soudnictví, který přichází v úvahu tam, kde je správní orgán nečinný. Při rozhodování o žalobě proti nečinnosti správního orgánu soud posuzuje pouze to, zda existuje povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé.

V projednávané věci městský soud dospěl k závěru, že je nutno vycházet z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu, zejména pak ze závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30.4.2015, č.j. 7Azs 282/2014-48 dostupný na www.nssoud.cz. V něm Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „Při posouzení sporné otázky, zda bylo povinností stěžovatele o žádosti účastnice řízení rozhodnout je třeba vyjít z ust. § 44 odst. 1 správního řádu, podle něhož je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Ve správních řízeních lze pro formu podání žádosti využít všech způsobů uvedených v ust. § 37 odst. 4 správního řádu, tj. písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě

podepsané zaručeným elektronickým podpisem, případně dalšími způsoby, je-li potvrzeno, popřípadě doplněno, některým z uvedených způsobů ve lhůtě pěti dnů. Pro zahájení řízení o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu však platí několik výjimek. Předně podle ust. § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle ust. § 182 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (takovou cizinkou je i účastnice řízení), je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státním příslušníkem, popř. jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží, přičemž usnesení pouze poznamená do spisu. Další omezení vyplývá z ust. § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad však může v odůvodněných případech od této povinnosti upustit.

S ohledem na citovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců má Nejvyšší správní soud za to, že na základě žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, kterou podala účastnice řízení, bylo zahájeno správní řízení. Tato žádost byla podána osobně na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je účastnice řízení státní příslušnicí tak, jak vyžaduje ust. § 169 odst. 13 a § 14 zákona o pobytu cizinců, neboť žádost zde osobně podala zákonná zástupkyně účastnice řízení (ust. § 32 odst. 1 správního řádu). Je nerozhodné, že účastnice řízení podala žádost formálně jako přílohu jiné žádosti. Naopak podstatné je, že byla v souladu s § 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podána na úředním tiskopise a dostala se do dispozice příslušného zastupitelského úřadu.“

V daném případě tedy důležitou skutečností je bezesporu to, zda se předmětná žádost dostala do dispozice příslušného zastupitelského úřadu. O tom pak v projednávané věci není sporu. Z podkladů, které zástupce žalobce při jednání předložil (oznámení Zastupitelského úřadu České republiky v Hanoji ze dne 7.5.2015, dopis ředitele Generální inspekce a interního auditu ze dne 22.7.2015, č.j. 105417-2/2015-GIA), vyplývá, že dne 7.5.2015 žalobce svou žádost zastupitelskému úřadu ve státě, jehož je občanem, předložil a už tímto úkonem se tato žádost dostala do dispozice příslušného zastupitelského úřadu. V duchu závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud, ve shora uvedeném rozsudku, tímto okamžikem bylo zahájeno správní řízení a vzhledem k tomu, že tím, kdo rozhoduje v tomto správním řízení, je Ministerstvo vnitra, které ani dosud tedy ve věci nerozhodlo, nezbyvá, než uzavřít s tím, že je to právě Ministerstvo vnitra, kdo v předmětné věci je nečinný.

K závěrům, tak jak jsou koncipovány ve shora uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu, není v podstatě co dodat, tyto závěry jsou zcela jasné a jednoznačné a podle názoru městského soudu dopadají v plném rozsahu i na věc jím projednávanou.

Pro úplnost lze ještě poukázat z rozsudku Nejvyššího správního soudu na jeho závěr, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že: „Jiné podmínky, které by vylučovaly zahájení řízení, ze správního řádu a ani ze zákona o pobytu cizinců nevyplývají. Pokud jde o stěžovatelem namítanou nezbytnou registraci v systému Visapoint, tato není podle Nejvyššího správního soudu podmínkou pro zahájení příslušného správního řízení. Tento systém funguje na principu elektronických úředních hodin a plní pouze funkci organizační. Registrace v tomto systému tudíž není zákonnou podmínkou pro zahájení řízení. Nelze se proto ztotožnit s názorem stěžovatele, že účastnice řízení obešla zákon tím, že bez registrace v systému Visapoint podala na zastupitelském úřadu žádost prostřednictvím své zákonné zástupkyně, protože tato v tomto systému registrovaná byla.“

Uvedené tedy podporuje ten závěr, že řízení ve věci je zahájeno v okamžiku, kdy se příslušná žádost dostane do dispozice příslušného zastupitelského úřadu, což se v daném případě skutečně stalo a tím tedy vznikla zároveň povinnost žalovaného, tedy Ministerstva vnitra, ve lhůtách stanovených zákonem o této žádosti rozhodnout. Za tohoto stavu věci tedy soudu nezbylo než žalobě vyhovět a uložit žalovanému ve smyslu ust. § 81 odst. 2 s.ř.s., aby ve lhůtě 60 dnů o žádosti žalobce rozhodl s tím, že tato žádost již platně a účinně podána byla.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.. Žalobce měl ve věci plný úspěch, soud mu proto přiznal náklady řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,-Kč a v náhradě nákladů právního zastoupení advokátem. Náklady právního zastoupení činí za 4 úkony právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby, podání repliky a účast na jednání před soudem) á 3.100,-Kč dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. a za 4x režijní paušál á 300,-Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. částku 13.600,-Kč se zvýšením o částku daně z přidané hodnoty ve smyslu § 57 odst. 2 s.ř.s. v sazbě 21% dle zákona č. 235/2004 Sb. ve výši 2.856,- Kč. Náklady řízení tedy celkem činí 18.456,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 14. dubna 2016

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková